

Saulius Ambrazas

DĖL VEDINIŲ KUNIGAİKŠTIJÀ IR
KUNIGAİKŠTÏSTĖ DARYBOS

Vedins *kunigaikštijà* atitinka lietuvių kalbos darybos polinkius. Mat konkretėdami kuopiniai pavadinimai su priesaga *-ija* (pvz., *vyrijà*) čia linkę gauti vietų reikšmes. Jau K. Sirvydo pirmajame žodyne randame vedinį *ąžuolijà* ‚ąžuolynas‘. Tarmėse plačiai paplitę *uošvijà*, plg. dar retesnius: *grybijà* ‚vieta, kur auga grybai‘, *lapijà* ‚vieta, kur daug lapų‘, *molijà* ‚molynas‘, *smiltijà* ‚smiltynas‘ ir t. t.

Vedins *kunigaikštÏstė* – tai pamorfeminis vertinys iš slavų kalbų, plg. ru. *княжество*, lenk. *księstwo*. Slavų kalbose priesagos *-bstvo* ypatybių pavadinimai konkretėdami jau seniai gauna vietų reikšmes. Visai kitaip yra lietuvių kalboje. Čia atitinkami priesagos *-ystė* vediniai vietų nežymi¹.

Taigi senosios Lietuvos valstybės pavadinimas turėtų būti *Didžioji Lietuvos Kunigaikštija* (plg. Bostono *Lietuvių enciklopedija*, *Lietuvių kalbos enciklopedija* ir t. t.).

¹ Plačiau apie visa tai esu rašęs monografijose (žr. *Daiktavardžių daryba II. Lietuvių kalbos vardažodiniai vediniai*, Vilnius, 2000, p. 51–52, 69–70) ir specialiame straipsnyje (žr. *Kalbos kultūra* 64, 1993, p. 80–83).